

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - ВАРНА

Д-р Д-щ. БОСЧ
ПР. Транспорт
ПР. ОРСБД
Врж. Правна х.в.

19. 01. 2024

ОБЩИНА ВАРНА

Рег.№: ОС24000049ВН

Дата: 19.01.2024

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от групата общински съветници от ПП ГЕРБ

Относно: изменение и допълнение на Наредба за организация на движението на територията на община Варна.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

С настоящото предлагаме изменение и допълнение на Наредба за организация на движението на територията на община Варна, като мотивите ни за това са следните:

I. Причини, които налагат приемането на предложената промяна

С § 58 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози - ЗАвтП (Обн., ДВ 60 от 07.07.2020 г.) е допълнен Законът за движението по пътищата (ЗДвП), като е създадена уредба, която да осигури безопасното придвижване на лицата с електрически превозни средства (т.нар. „електрически тротинетки“).

В мотивите към Законопроекта за изменение и допълнение на ЗАвтП със сигнатура 002-01- 2/08.01.2020 г., внесен от Министерския съвет на Република България, се посочва следното: „Действащото законодателство в тази област не съдържа уредба, която да осигури безопасното придвижване на лицата с индивидуални електрически превозни средства (електрически тротинетки). Липсата на ясни правила при използването на индивидуални електрически превозни средства е съществен фактор и предпоставка за настъпването на пътнотранспортни произшествия, застрашаващи здравето и живота на уязвимите участници в движението. С направените предложения се цели преодоляване на тази празнота. Предвид големия брой индивидуални електрически превозни средства, които навлизат на вътрешния пазар на Европейския съюз (ЕС), Европейската комисия в момента предприема действия по събиране на информация от държавите членки, която да послужи за последващ анализ и подготовка на законодателен акт, с който да бъде преодоляна установената празнота в действащата към момента нормативна уредба. До приемането на съответния европейски нормативен акт, с който да бъдат регулирани този кръг от обществени отношения, следва на национално ниво в краткосрочен план да бъдат уредени най-неотложните въпроси във връзка с: легалната дефиниция на понятието „индивидуални електрически превозни средства“; определянето на изискванията за предпазните средства при тяхната употреба; местата, на които е разрешено придвижването им; максимално допустимата скорост на движение и минималната възраст за техните водачи.“

На следващо място - бързата поява на микромобилността, като например велосипедите, електрически велосипеди, електрическите скутери, ховърбордовете, едноколките и другите електрически и неелектрически устройства за лична мобилност са важен фактор за намаляване на замърсяването на въздуха, въглеродните емисии и автомобилните задръствания. До голяма степен те са по-безопасни за придвижване в сравнение с автомобилите като сериозните инциденти с тях са единици, докато колите причиняват смъртта на приблизително 700-800 човека годишно и трайно увреждат хиляди. Двуколесните електрически превозни средства до голяма степен предотвратяват настъпването на тежки пътно-транспортни произшествия с тежко пострадали и починали, в която връзка предложените с настоящия Доклад промени са с цел предимно този нов начин на придвижване в града да бъде направен още по-безопасен. Приблизително 80% от ползващите електрически превозни средства (тротинетки и други електрически двуколесни ППС) са доскоро ползващи автомобили като основен начин на придвижване, с което до значителна степен са намалени и задръстванията в града.

Съгласно § 6, т. 186 от Допълнителните разпоредби на ЗДвП "Индивидуално електрическо превозно средство" е пътно превозно средство, оборудвано с електрически двигател/и максимална конструктивна скорост, надвишаваща 6 km/h, без или със място за сядане с височина на точка R (референтна точка на седене), ненадвишаваща 540 mm, когато превозното средство е с не повече от две колела или с височина на точка R, ненадвишаваща 400 mm, когато превозното средство е с три или повече колела, със собствена маса до 50 kg. Не са индивидуални електрически превозни средства инвалидните колички, обслужващи лица с увреждания.

Уредбата на индивидуалните електрически превозни средства се намира в Раздел XVIII на ЗДвП - „Особени правила за някои участници в движението“.

Съгласно чл. 79, т. 1,2 и 4 ЗДвП за да участва в движението по пътищата, отворени за обществено ползване, всяко индивидуално електрическо превозно средство трябва да има изправни: спирачки; механичен или електронен звънец и да няма друг звуков сигнал; устройство за излъчване на бяла или жълта добре различима светлина отпред и устройство за излъчване на червена светлина отзад.

Водачът на индивидуалното електрическо превозно средство при движение съгласно чл. 80а, ал. 1 ЗДвП е длъжен:

1. да ползва в тъмните часове на денонощието и/или при намалена видимост светлоотразителни елементи върху видимата част на облеклото, позволяващи да бъде лесно забелязан;
2. да се движи по изградената велосипедна инфраструктура, а при липса на такава - възможно най-близо до дясната граница на платното за движение;
3. в тъмните часове на денонощието и/или при намалена видимост да управлява индивидуалното електрическо превозно средство с включени светлини; да се движи с изправна спирачна система на управляваното индивидуално електрическо превозно средство;
4. да ползва каска, ако е на възраст до 18 години.

Законодателят в разпоредбата на чл. 80а, ал. 2 ЗДвП въвежда следните забрани по отношение на водачите на индивидуални електрически превозни средства, а именно:

1. да се движат по пътища и улици, на които максимално разрешената скорост за движение е над 50 km/h; ограничението не се прилага за улици с извадена велосипедна инфраструктура;
2. да се движат в зони, обозначени с пътен знак В9 - "Забранено е влизането на велосипеди";
3. да се движат по улици, обозначени с пътен знак Г13 - "Пътна лента или платно за движение само на превозни средства от редовните линии";
4. да развиват скорост, по-висока от 25 km/h;
5. да превозват други лица;

6. да се движат успоредно до друго индивидуално електрическо превозно средство или двуколесно пътно превозно средство:

7. да управлява превозното средство, без да държи кормилото с ръка;

8. да се движат в непосредствена близост до друго пътно превозно средство или да се държат за него;

9. да превозват, теглят или тласкат предмети, които пречат на управлението на превозното средство или създават опасност за другите участници в движението;

10. да управляват превозното средство по площите, предназначени само за пешеходци;

11. да използват мобилен телефон при управлението на индивидуално електрическо превозно средство.

Минималната възраст на водача за управление на индивидуално електрическо превозно средство е шестнадесет години - по велосипедна инфраструктура и по пътища и улици с максимално разрешена скорост до 50 km/h; четиринадесет години - само по велосипедни алеи - чл. 80а, ал. 3 ЗДвП.

Законодателят предоставя изрична компетентност на общинските съвети с нормата на чл. 80а, ал. 4 ЗДвП с наредба да определят:

1. по-ниски максимално допустими скорости от 25 km/h, както и

2. редът за определяне на задължителните зони за паркиране на индивидуалните електрически превозни средства, включително и максимално допустимия брой, както и условията и реда за тяхното предоставяне и ползване.

Извън населените места, при липса на банкет или тротоар или при невъзможност те да бъдат използвани, лицата, бутачи индивидуално електрическо превозно средство, са длъжни да се движат по платното за движение, като се придържат възможно най-близо до дясната му граница - чл. 110 ЗДвП.

Електрическите тротинетки се превърнаха във феномен в много градове по света като алтернатива на автомобилния трафик. Напоследък станахме свидетели на зачестяване на инцидентите, причинени в резултат от управлението на тротинетки. В социалните мрежи се появиха нови кадри с хора, които карат с неразумно висока скорост между колите. Така например в рамките на две години - от 07.07.2020 г. до 16.06.2022 г. МВР са регистрирали 1 604 нарушения с електрически тротинетки. За тях са издадени 1 342 фиша за глоби и 262 наказателни постановления по реда на ЗДвП.

В тази връзка законодателят в чл. 183, ал. 1, т. 6 ЗДвП е предвидил наказание глоба в размер от 10 лв. на водач, който управлява електрическо превозно средство в нарушение на чл. 80а, ал. 1, т. 1 и 5:

1. неизползване в тъмните часове на денонощието и/или при намалена видимост светлоотразителни елементи върху видимата част от облеклото, позволяващо да бъде лесно забелязан;

2. неизползването на каска, ако е на възраст до 18 г.

Съгласно чл. 183, ал. 4 ЗДвП наказва се глоба в размер от 50 лв. на водач, който управлява индивидуално електрическо превозно средство в нарушение на чл.80а, ал. 1, т. 2-4 и ал. 2 и 3 ЗДвП, а именно:

1. движение не по изградената велосипедна инфраструктура, а при липса на такава - възможно най-близо до дясната граница на платното за движение;

2. без включени светлини в тъмните часове на денонощието и/или при намалена видимост;

3. движение с неисправна спирачна система;

4. при движение по пътища и улици, на които максимално разрешената скорост за движение е над 50 km/h;

5. при движение в зони, обозначени с пътен знак В9 - "Забранено е влизането на велосипеди";

6. при движение по улици, обозначени с пътен знак Г13 - „Пътна лента или платно за движение само на превозни средства от редовните линии“;

7. при движение със скорост, по-висока от 25 km/h;
8. при превозване на други лица;
9. при движение успоредно на друго индивидуално електрическо превозно средство или двуколесно пътно превозно средство;
10. при управление на превозното средство, без да държи кормилото с ръка;
11. при движение с непосредствена близост до друго пътно превозно средство или да се държи за него;
12. при превозване, теглене или тласкане на предмети по площите, предназначени само за пешеходци;
13. при използването на мобилен телефон при управлението на индивидуалното електрическо превозно средство;
14. на водач, който управлява индивидуално електрическо превозно средство при ненавършени шестнадесет години - по велосипедна инфраструктура и по пътища и улици с максимално разрешена скорост до 50 km/h;
15. на водач, който управлява индивидуално електрическо превозно средство при ненавършени четиринадесет години - само по велосипедните алеи;
16. при нарушение на съответните наредби на общинските издадени, издадени по приложението на чл. 80а, ал. 4 ЗДвП.

В големите европейски градове и столици т. нар. електрически тротинетки до голяма степен са приравнени на велосипеди като не могат да се движат по тротоарната мрежа (така е например в Лондон, Виена, Париж, Копенхаген). В някои градове максималната скорост е ограничена до 20 km/h. В някои градове е ограничен и максималният брой на тротинетките.

С оглед на гореизложеното, предлагаме създаване на т.4. в Раздел II - „Особени правила за някои участници в движението.“ в Наредбата за организация на движението на територията на община Варна да бъде допълнена съобразно правомощията, които законодателят е предоставил на общинските съвети съгласно чл. 80а, ал. 4 ЗДвП, а именно по-ниска максимално допустима скорост от 25 km/h, както и редът за определяне на задължителните зони за паркиране на индивидуалните електрически превозни средства, включително максимално допустимия брой, както и условията и редът за тяхното предоставяне и ползване.

II. Цели, които се поставят с предложеното изменение:

Основните цели на измененията могат да се обобщят в няколко основни групи, а именно:

1. привеждане в съответствие на Наредбата за организация на движението на територията на община Варна с измененията и допълненията на Закона за движението по пътищата съгласно § 58 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози (обн., ДВ 60 от 07.07.2020 г.):
2. увеличаване на дела на придвижващите се с електрически тротинетки в рамките на община Варна;
3. подобряване на свързаността на мрежата на споделена мобилност с мрежата на обществения градски транспорт;
4. подобряване на обществената осведоменост в областта на безопасното поведение на пътя при управление на електрически тротинетки; подобряване на качеството на атмосферния въздух чрез алтернативни начини за придвижване в рамките на града чрез електрически тротинетки;
5. осигуряване на услуги за обществена мобилност.

III. Финансови и други средства, необходими за прилагане на предлаганото изменение

Представеният проект на нормативен акт няма да изисква допълнителни финансови средства.

IV. Очаквани резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива

Очакваните резултати от приемането на предложениия проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за организация на движението на територията на община Варна, наред с вече изложените са, както следва:

1. подобряване на пътната безопасност на територията на община Варна в частта на движението на индивидуални електрически превозни средства;
2. подобряване на качеството на атмосферния въздух чрез алтернативни начини за придвижване в рамките на града чрез индивидуални електрически превозни средства;
3. увеличаване на дела на придвижващите се с индивидуални електрически превозни средства в рамките на община Варна като алтернативен начин на придвижване, посредством който се избягват задръстванията и се намалява автомобилният трафик.

V. Анализ на съответствието с националното законодателство и с правото на европейския съюз и с националното законодателство

Предлаганите промени в Наредбата за организация на движението на територията на община Варна са съобразени с националното законодателство, относимата съдебна практика, както и с правото на Европейския съюз. В тази връзка е необходимо да бъде посочено следното: Съдебната практика приема, че разпоредбата на чл. 8 ЗНА ясно посочва, че „наличието на уредба на законово ниво не е пречка за създаването на норми на подзаконово ниво в същата област на обществените отношения" (*Решение № 8600 от 15.07.2021 г. на ВАС по адм. д. № 7729/2020 г., III отд.*).

Съгласно чл. 80а, 4, т. 1-2 ЗДвП законодателят предоставя изрично правомощие на общинските съвет с наредба да определят по-ниски от максимално допустимите скорости на движение на индивидуални електрически превозни средства (25 km/h), както и редът за определяне на задължителните зони за паркиране на индивидуални електрически превозни средства, включително и максимално допустимия брой, както и условията и реда за тяхното предоставяне и ползване.

Във връзка с гореизложеното, изготвеният проект на нормативен акт е в съответствие с Оразпоредбите на приложимото българско право, както и с първичните и производни източници по чл. 288 от Договора за функциониране на Европейския съюз и с неписаните вътрешни и външни източници на правото на Европейския съюз и най-вече с Европейската харта за местно самоуправление.

На основание чл. 75. ал. 1 вр. с чл. 76. ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс, чл. 8. ал. 1 от Закона за нормативните актове, чл. 80а, ал. 4 от Закона за движението по пътищата, чл. чл. 21. ал. 1. т. 13 във вр. с ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация.

С оглед на гореизложеното, предлагаме Общински съвет – Варна да приеме следните

РЕШЕНИЯ:

На основание чл. 75, ал. 1 вр. с чл. 76, ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс, чл. 8, ал. 1 от Закона за нормативните актове, чл. 80а, ал. 4 от Закона за движението по пътищата, чл. 21, ал. 1, т. 13 във вр. с ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, приема изменение и допълнение на Наредбата за организация на движението на територията на община Варна, както следва:

§ 1. В Раздел II създава нова т.4. - „Особени правила за някои участници в движението.“

§ 2. Създават се нови чл. 20а-20в със следното съдържание:

„Чл. 20а. (1) Водачът на индивидуално електрическо превозно средство не може да развива скорост, по-висока от 25 km/h.

(2) Движението с индивидуално електрическо превозно средство в паркове, градини, площи, детски площадки, площи, предназначени само за пешеходци, тротоари на територията на община Варна, както и в рамките на кръстовищата с пресичания на пешеходни зони, е забранено. Ограничението не се прилага за пешеходци при движение чрез бутане на индивидуално електрическо превозно средство.

(3) Собствениците или операторите, които предоставят под наем индивидуално електрическо превозно средство, ограничават софтуерно скоростта му в зоните по ал. 2 до 5 km/h, а в останалите зони - съобразно максимално допустимите скорости в настоящата наредба.

Чл. 20б. (1) Паркирането на индивидуални електрически превозни средства в паркове, градини, площи, детски и спортни площадки, зелени площи, площи, предназначени само за пешеходци, тротоари, спирки на градския транспорт, пътеки за преминаване и пред рампи за достъп на хора с увреждания на територията на община Варна, е забранено, освен на определените за това от Община Варна места в паркове, градини и пешеходни пространства.

(2) Собствениците или операторите, които предоставят под наем индивидуално електрическо превозно средство, указват на потребителите в своите мобилни приложения допустимите за паркиране места, както и използват софтуерна технология за предотвратяване на паркирането на индивидуални електрически превозни средства извън определените места за паркиране, на база на възможностите на достъпните GPS технологии.

(3) Собствениците или операторите, които предоставят под наем индивидуално електрическо превозно средство, указват на потребителите в своите мобилни приложения, че е забранено управлението на индивидуално електрическо превозно средство под въздействието на алкохол и/или след употреба на наркотични вещества или техни аналози.

(4) Собствениците или операторите, които предоставят под наем индивидуално електрическо превозно средство, премахват неправилно паркираните индивидуални електрически превозни средства не по-късно от 4 часа в работни дни и 6 часа в почивни дни, след констатиране на нарушението и уведомяване на собственика, респ. оператора, в периода от 08.00ч. до 18.00 ч. За неправилно паркираните индивидуални електрически превозни средства между 18.01 ч. и 08.00 ч. премахването се извършва между 08.00 ч. и 12.00 ч.

Чл. 20в. Разпоредбите на чл. 80а от Закона за движението по пътищата се прилагат съответно.“

§ 3. Създава се нов чл. 43а със следното съдържание:

„Чл. 132а. (1) Наказва се с глоба от 50 лв. физическо лице, което извърши нарушение на чл. 20а, ал. 1 и ал. 2.

(2) Наказва се с глоба от 50 лв. физическо лице, което извърши нарушение на чл. 20б, ал.1.

(3) За нарушенията на чл. 20а, ал. 3 имуществената санкция за юридически лица е в размер от 500 до 1 000 лв.“

§ 4. Създава се нов чл. 43б, както следва:

„Чл. 142а. За нарушение на задължението по чл. 20б, ал. 2 имуществената санкция за юридическо лице е 500 лв. При повторно нарушение имуществената санкция за юридическо лице е в размер от 800 до 2 000 лв.

(2) За нарушение на задължението по чл. 20б, ал. 4 имуществената санкция е в размер на 300 лв., а при повторно извършване 500 лв.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ НАРЕДБАТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДВИЖЕНИЕТО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ВАРНА.

§ 5. В едномесечен срок от влизането в сила на настоящата Наредба се определят местата за паркиране на индивидуални електрически превозни средства в паркове, градини и пешеходни пространства по чл. 20б, ал. 1.

§ 6. Настоящата Наредба влиза в сила в сила от деня на разгласяването ѝ чрез обявяване на интернет страницата на Общински съвет – Варна (varnacouncil.bg) на основание на чл.37, ал.3 от Закона за нормативните актове, чл.78. ал.3 от Административнопроцесуалния кодекс, чл.22, ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл.113. ал.1.

На заинтересованите се предоставя 30-дневен срок, считано от датата на публикуването на настоящото предложение на сайта на Общински съвет – Варна, за предложения и становища. Предложения могат да бъдат депозирани на адрес – гр. Варна, бул. „Осми приморски полк“ № 43 в деловодството на Община Варна или на следния електронен адрес: ggeorgieva@varna.bg.

ВНОСИТЕЛ:

.....

Тодор Балабанов – Председател на групата на ПП ГЕРБ